

ZİHİNDEN ÇIKARMA İŞLEMİ

1 - Sayıları Basamaklarına Ayırma Yöntemi

Zihinden çıkarma işlemi yaparken sayıların birler basamaklarıyla ayrı , onlar basamaklarıyla ayrı işlem yaparız. Sonra bulduğumuz sonuçları toplarız

*

$$\begin{array}{r} 56 \\ - 20 \\ \hline ? \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5 \text{ onluk} \\ - 2 \text{ onluk} \\ \hline 3 \text{ onluk} = 30 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6 \text{ birlik} \\ - 0 \text{ birlik} \\ \hline 6 \text{ birlik} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 30 \\ + 6 \\ \hline 36 \end{array}$$

*

$$\begin{array}{r} 78 \\ - 35 \\ \hline ? \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7 \text{ onluk} \\ - 3 \text{ onluk} \\ \hline 4 \text{ onluk} = 40 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8 \text{ birlik} \\ - 5 \text{ birlik} \\ \hline 3 \text{ birlik} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 40 \\ + 3 \\ \hline 43 \end{array}$$

2 - Sayıları Onluk ve Birliklerine Ayırma Yöntemi

Çıkan sayıyı onluk ve birliklerine ayırarak eksilenden sırasıyla çıkarılır.

*

ya da

$$\begin{array}{r} 96 \\ - 54 = 50 + 4 \\ \hline ? \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 96 \\ - 50 \\ \hline 46 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 46 \\ - 4 \\ \hline 42 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 96 \\ - 54 \\ \hline ? \end{array} \longrightarrow$$

$$\begin{array}{r} 96 - 10 = 86 \\ 86 - 10 = 76 \\ 76 - 10 = 66 \\ 66 - 10 = 56 \\ 56 - 10 = 46 \\ 46 - 4 = 42 \end{array}$$

*

ya da

$$\begin{array}{r} 87 \\ - 32 = 30 + 2 \\ \hline ? \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 87 \\ - 30 \\ \hline 57 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 57 \\ - 2 \\ \hline 55 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 87 \\ - 32 \\ \hline ? \end{array} \longrightarrow$$

$$\begin{array}{r} 87 - 10 = 77 \\ 77 - 10 = 67 \\ 67 - 10 = 57 \\ 57 - 2 = 55 \end{array}$$

3 - Yuvarlama Yöntemi

Sayıardan birini en yakın onluğa yuvarlarız. Sonra çıkarma işlemine devam ederiz. Bulduğumuz sonuçtan yuvarlama yaparken eklediğimiz sayıyı çıkarırız veya bulduğumuz sonuca çıkardığımız sayıyı ekleriz.

*

$$\begin{array}{r} 58 \xrightarrow{+2} 60 \\ - 20 \\ \hline ? \end{array} \quad \begin{array}{r} 40 \\ - 20 \\ \hline 40 \end{array} \quad \begin{array}{r} 40 \\ - 2 \\ \hline 38 \end{array}$$

*

$$\begin{array}{r} 73 \xrightarrow{-3} 70 \\ - 50 \\ \hline ? \end{array} \quad \begin{array}{r} 70 \\ - 50 \\ \hline 20 \end{array} \quad \begin{array}{r} 20 \\ + 3 \\ \hline 23 \end{array}$$

*

$$\begin{array}{r} 64 \xrightarrow{-4} 60 \\ - 50 \\ \hline ? \end{array} \quad \begin{array}{r} 60 \\ - 50 \\ \hline 10 \end{array} \quad \begin{array}{r} 10 \\ + 4 \\ \hline 14 \end{array}$$

*

$$\begin{array}{r} 85 \xrightarrow{+5} 90 \\ - 40 \\ \hline ? \end{array} \quad \begin{array}{r} 90 \\ - 40 \\ \hline 50 \end{array} \quad \begin{array}{r} 50 \\ - 5 \\ \hline 45 \end{array}$$

4 - Çıkanı arttırma ya da Azaltma Yöntemi

Çıkarma işleminde eksilen ve çıkan sayılara aynı sayıyı eklemek ya da çıkarmak sonucu değiştirmez.

*

$$\begin{array}{r} 340 \xrightarrow{+20} 360 \\ - 80 \xrightarrow{+20} 100 \\ \hline ? \end{array} \quad \begin{array}{r} 360 \\ - 100 \\ \hline 260 \end{array}$$

*

$$\begin{array}{r} 170 \xrightarrow{+3} 173 \\ - 57 \xrightarrow{+3} 60 \\ \hline ? \end{array} \quad \begin{array}{r} 173 \\ - 60 \\ \hline 113 \end{array}$$

*

$$\begin{array}{r} 78 \xrightarrow{-5} 73 \\ - 45 \xrightarrow{-5} 40 \\ \hline ? \end{array} \quad \begin{array}{r} 73 \\ - 40 \\ \hline 33 \end{array}$$

*

$$\begin{array}{r} 97 \xrightarrow{-4} 93 \\ - 34 \xrightarrow{-4} 30 \\ \hline ? \end{array} \quad \begin{array}{r} 93 \\ - 30 \\ \hline 63 \end{array}$$

Altın Bilgi 1° : Zihinden çıkarma yaparken sayıların durumuna bir bakılır. Hangi yöntem uygun ise o yöntem ile işlem yapılır.

ETKİNLİK

Sayıları Onluk ve Birliklerine Ayırma Yönteminde : Çıkan sayıyı onluk ve birliklerine ayırarak eksilenden sırasıyla çıkarılır.

1 - $57 - 25 = ?$

$50 - 20 = 30$

$7 - 5 = 2$

$30 + 2 = 32$

2 - $69 - 17 = ?$

3 - $74 - 34 = ?$

4 - $88 - 52 = ?$

5 - $96 - 35 = ?$

6 - $73 - 42 = ?$

7 - $57 - 25 = ?$

8 - $67 - 25 = ?$

9 - $85 - 64 = ?$

10 - $58 - 44 = ?$

11 - $69 - 17 = ?$

12 - $74 - 34 = ?$

ETKİNLİK

!0 'un ve 100 'ün katı olan sayılarla zihinden çıkarma işlemi yapalım.

* $\underline{80} - \underline{30} = ?$

$8 - 3 = 50$

* $\underline{180} - \underline{120} = ?$

$18 - 12 = 60$

* $\underline{800} - \underline{200} = ?$

$8 - 2 = 600$

* $70 - 40 = ?$

* $150 - 90 = ?$

* $600 - 300 = ?$

* $90 - 20 = ?$

* $210 - 150 = ?$

* $900 - 700 = ?$

* $60 - 50 = ?$

* $320 - 250 = ?$

* $700 - 500 = ?$

* $100 - 80 = ?$

* $200 - 60 = ?$

* $300 - 70 = ?$

* $160 - 60 = ?$

* $270 - 170 = ?$

* $340 - 140 = ?$

* $800 - 700 = ?$

* $700 - 200 = ?$

* $300 - 200 = ?$

ETKİNLİK

Aşağıdaki çıkarma işlemlerini zihinden yapınız.

*

$$\begin{array}{r} 43 \\ - 15 \\ \hline ? \end{array} \quad \begin{array}{r} 30 + 13 \\ - 10 + 5 \\ \hline 20 + 8 = 18 \end{array}$$

*

$$\begin{array}{r} 52 \\ - 17 \\ \hline ? \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots + \dots \\ - \dots + \dots \\ \hline \dots + \dots = \dots \end{array}$$

*

$$\begin{array}{r} 56 \\ - 28 \\ \hline ? \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots + \dots \\ - \dots + \dots \\ \hline \dots + \dots = \dots \end{array}$$

*

$$\begin{array}{r} 64 \\ - 39 \\ \hline ? \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots + \dots \\ - \dots + \dots \\ \hline \dots + \dots = \dots \end{array}$$

*

$$\begin{array}{r} 72 \\ - 17 \\ \hline ? \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots + \dots \\ - \dots + \dots \\ \hline \dots + \dots = \dots \end{array}$$

*

$$\begin{array}{r} 85 \\ - 47 \\ \hline ? \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots + \dots \\ - \dots + \dots \\ \hline \dots + \dots = \dots \end{array}$$

*

$$\begin{array}{r} 91 \\ - 56 \\ \hline ? \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots + \dots \\ - \dots + \dots \\ \hline \dots + \dots = \dots \end{array}$$

*

$$\begin{array}{r} 57 \\ - 28 \\ \hline ? \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots + \dots \\ - \dots + \dots \\ \hline \dots + \dots = \dots \end{array}$$

*

$$\begin{array}{r} 63 \\ - 38 \\ \hline ? \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots + \dots \\ - \dots + \dots \\ \hline \dots + \dots = \dots \end{array}$$

*

$$\begin{array}{r} 76 \\ - 49 \\ \hline ? \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots + \dots \\ - \dots + \dots \\ \hline \dots + \dots = \dots \end{array}$$

ETKİNLİK

Yuvarlama yöntemi ile zihinden çıkarma işlemlerini yapınız.

*

$$\begin{array}{r} 47 \xrightarrow{+3} 50 \\ - 20 \\ \hline ? \end{array} \quad \begin{array}{r} 30 \\ - 20 \\ \hline 30 \end{array} \quad \begin{array}{r} 30 \\ - 3 \\ \hline 27 \end{array}$$

*

$$\begin{array}{r} 64 \xrightarrow{-4} 60 \\ - 30 \\ \hline ? \end{array} \quad \begin{array}{r} 60 \\ - 20 \\ \hline 30 \end{array} \quad \begin{array}{r} 30 \\ + 4 \\ \hline 34 \end{array}$$

*

$$\begin{array}{r} 52 \xrightarrow{\quad} \dots \\ - 30 \\ \hline ? \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ - \dots \\ \hline \dots \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ - \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

*

$$\begin{array}{r} 75 \xrightarrow{\quad} \dots \\ - 40 \\ \hline ? \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ - \dots \\ \hline \dots \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ - \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

*

$$\begin{array}{r} 86 \xrightarrow{\quad} \dots \\ - 50 \\ \hline ? \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ - \dots \\ \hline \dots \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ - \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

*

$$\begin{array}{r} 91 \xrightarrow{\quad} \dots \\ - 40 \\ \hline ? \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ - \dots \\ \hline \dots \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ - \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

*

$$\begin{array}{r} 49 \xrightarrow{\quad} \dots \\ - 20 \\ \hline ? \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ - \dots \\ \hline \dots \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ - \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

*

$$\begin{array}{r} 58 \xrightarrow{\quad} \dots \\ - 40 \\ \hline ? \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ - \dots \\ \hline \dots \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ - \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

*

$$\begin{array}{r} 77 \xrightarrow{\quad} \dots \\ - 50 \\ \hline ? \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ - \dots \\ \hline \dots \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ - \dots \\ \hline \dots \end{array}$$

*

$$\begin{array}{r} 84 \xrightarrow{\quad} \dots \\ - 60 \\ \hline ? \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ - \dots \\ \hline \dots \end{array} \quad \begin{array}{r} \dots \\ - \dots \\ \hline \dots \end{array}$$